

مسئنی به نام توافق با آژانس

صادق زیبا کلام
استاد دانشگاه

سفر آقای رافائل گروسی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و توافق دقیقه نودی که صورت گرفت حکم مسئنی را دارد که توانست «فصلا» جلوی صدور بیانه‌ی علیه ایران توسط شورای حکام آژانس را که طی روزهای آینده تصمیمات نهایی‌اش را اتخاذ خواهد کرد، بگیرد. توافق تهران که یکشنبه صورت گرفته صرفاً حکم مسئن را دارد، چرا که حجم انبوهی از مسائل در خصوص پرونده هسته‌ای ایران و فعالیت‌های هسته‌ای کشور عملاً بدون پاسخ، مبهم و نامشخص مانده است. واقعیت امر بر آن است که از همان فروردین ماه که آقای رئیسی تصمیم به شرکت در انتخابات گرفت، مشخص بود که وی رئیس جمهور بعدی خواهد بود. در عین حال همه‌مان نیز این نکته را می‌دانیم و در فروردین ماه نیز می‌دانستیم که اگر فعالیت‌ها، مذاکرات هسته‌ای یا بحران هسته‌ای با غرب یا هر نام دیگری که بر آن بگذاریم، اگر نگفته باشیم که مهم‌ترین مساله ایران امروز است، دستکم یکی از مهم‌ترین مسائل ایران است. اما اولگرکن تندرو یا دل‌واپسان به‌رغم آنکه ماه‌ها فرصت داشتند اما هر قدر که زمان می‌گذرد، مشخص‌تر می‌شود که هیچ برنامه و دستورالعملی برای برنامه‌های هسته‌ای کشور ندارد. فی‌الواقع به جز مشتی‌شاعر و کلی‌گویی چیز دیگری در خصوص برنامه‌های هسته‌ای کشور ندارد. نه به بیان ساده‌تر تنها در حقیقت زندانی‌شماره‌هایی هستند که در تمام هشت سال دولت روحانی می‌دادند. با اینکه گام‌هایی که در آن دولت برداشته شد به‌رغم بعضاً ضعف‌هایی که به همراه داشت، اما به‌خیر و صلاح منافع می‌بود اما تندروها به‌جز مخالفت و کارشکنی و اکثس دیگری نیست به‌آن برنامه‌ها نشان ندادند. صدر تا ذیل آن برنامه‌ها، مذاکرات، برجام، توافق با آژانس و اصولاً هر تحولی که پیرامون مساله هسته‌ای در دولت آقای روحانی صورت گرفت را محکوم کردند. اما آن موضع‌گیری‌ها به‌جز یک مانور یا رزست سیاسی واقعا چیز دیگری نبود. آنها به‌هیچ وجه مشخص‌ناخستند که برنامه‌شان برای فعالیت‌ها و مذاکرات کدام است. بسیار خوب روحانی، ظریف و عراقچی و همه اینها خطا کار بودند و درست عمل نکردند. حال که همه قدرت در دست شما است، بفرمایید که برنامه هسته‌ای کشور کدام است؟ می‌خواهید به مذاکره ادامه دهید؟ معلوم نیست. می‌خواهید مذاکره را قطع کنید؟ معلوم نیست. آیا قرار است همان تیر فلبسی مذاکره‌کننده به رهبری آقای عراقچی و همکارانش مذاکرات را ادامه دهند؟ معلوم نیست. آیا قرار است مستقیم سعید جلیلی و علی باقری که شش سال بی‌نتیجه مذاکره کردند و هیچ دستاوردی نداشتند، عهده‌دار مذاکرات شوند؟ این هم معلوم نیست. آیا پس از ۱۰ ماه مذاکرات که قبل از ریاست جمهوری سیزدهم صورت گرفت و آقای روحانی اعلام کرد که همین امروز می‌تواند موجب لغو برخی از تحریم‌ها شود حاصل آن توافق را قبول دارید یا نه؟ معلوم نیست. دل‌واپسان سیاست و برنامه مشخصی در خصوص برنامه هسته‌ای ارائه نکرده‌اند و ای کاشش که بی برنامه‌گی آنها فقط محدود به هسته‌ای می‌شد.

یادداشت

توافق ایران و آژانس در وقت اضافه

جلال خوش چهره
تحلیلگر مسائل سیاسی

در سفر مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و در آخرین لحظات پیش از برگزاری نشست شورای حکام، توافق میان ایران و آژانس حاصل شد. در جلسه شورای حکام گزارش قطعنامه‌ای علیه ایران به‌واسطه کاهش تعهدات هسته‌ای صادر شد. این قطعنامه می‌توانست زمینه‌ساز انتقال پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل شود که در این صورت وضعیت برای ایران بدتر می‌شد. در محافظه‌کارترین شکل ممکن یک بیانه توبیخی و هشدارآمیز علیه ایران در تاریخ ۲۲ خرداد ۱۳۹۶ سال جاری صادر می‌شد. در هر صورت اوضاع برای ایران سخت‌تر می‌شد و وضعیت رایب ایران و آژانس متشنج می‌گردد و به تبع آن جامعه جهانی نیز وارد یک تنش با ایران می‌شدند. به همین علت، توافق که میان ایران و آژانس شکل گرفت، یک اتفاق خوب است و باید و آن استقبال کرد. این توافق به نفع منافع ملی ایران است و گام دولت سیزدهم به سمت دیپلماسی می‌توان آن را قلمداد کرد. این توافق می‌تواند منجر به استمرار گفت و گوهایی شود که در نتیجه آنها، احیای برجام باشد. هرچند این توافق موقت است اما همین که پس از جلسه شورای حکام، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران که وین می‌رود و گفت و گوها از سر گرفته می‌شود، یک اتفاق خوب است. امروز دولت جدید و مجلس به‌رغم این که در گذشته مخالف برجام به‌واسطه رقابت‌های جناحی بودند اما همین که مذاکرات آغاز شده است، به این معناست که برجام یک توافق غیرقابل انکار است و به این تفاهم نیاز است تا بتوان تحریم‌ها را علیه کشور لغو کرد. این واقع‌گرایی در چارچوب عمل‌گرایی دولت آقای رئیسی را باید به فال نیک گرفت. در گذشته و در دولت دوازدهم، رقابت‌های جناحی و انتخاباتی سبب شد تا مجلس یک قانونی را مصوب کند و همکارهای پادمانی را با آژانس متوقف کند تا توافق حاصل نشود. مجلس بارها عنوان کرده بود که مصوبه آنها نباید نقض شود اما امروز توافق حاصل شده و دوربین‌های آژانس‌فعال می‌شوند و برخلاف آنچه گفته می‌شد، دوربین‌ها به فعالیت خود ادامه می‌دادند. این همکاری دولت سیزدهم و آژانس یک رویه خوب است و باید تداوم یابد تا کشور از زیر فشار خارج شود. نکته قابل توجه این است که اسرائیل به شدت از توافق ایران و آژانس ناراحت شده و نفتالی بنت از توافق گروسی و اسلامی انتقاد کرده است. این نشان می‌دهد که ما کار درستی انجام داده‌ایم. این توافق سرنوشته عملی برای برجام و روابط برتشر است و کشورهای غربی ایجاد نمی‌کند اما یک روزنه‌ای است که می‌توان به آن امید داشت و ضرورت دارد تا این مسیر ادامه پیدا کند و این روش مبتنی بر دیپلماسی تقویت شود. امروز فارغ از مسائل جناحی باید مسیر درست را انتخاب کرد تا کشور از چالش‌ها فاصله گیرد و از وضعیت خطرناک دور شود.

لزوم حذف بسترها و گلوگاه‌های فساد

رفع مشکلات نیازمند کمک مجلس و دولت است

آرمان ملی: رئیس قوه قضاییه با اشاره به احصاء مشکلات مردم در دادگستری‌ها و سازمان‌های وابسته در مدتی که وی مسئولیت دستگاه قضا را بر عهده گرفته، از زندان به عنوان یکی از مراکز یاد کرد که طی ماه‌های اخیر برای اصلاح آن تلاش‌های زیادی صورت گرفته است. حجت‌الاسلام والمسلمین حبیبی‌زاده‌ای گفت: در مدت کوتاه اخیر بیش از یکصد زندان در سراسر کشور به دفعات مورد سرکشی قرار گرفته و بخشی از مسائل آن رسیدگی شده و روند بهبود وضعیت زندان‌ها همچنان ادامه دارد. وی با اشاره به بازدید روز جمعه خود از زندان دامون، از رئیس کل دادگستری استان تهران خواست که وضعیت زندانیان و کسانی که اعلام کردند چند ماه است بلا تکلیف مانده‌اند و امکان تبدیل قرارشان وجود دارد بررسی و مشکل آن‌ها را برطرف کنند. رئیس دستگاه قضا همچنین به رئیس کل دادگستری استان تهران مأموریت داد که به درخواست زندانیان ندانمگاه داموند بیشتر شده و از رگیر آسیب اجتماعی شده‌اند که یکی از آن‌ها بازماندن فرزندان در زندان است. وی ادامه داد برخی از خانواده این افراد درآمد ندارند و حتی در زمانی که مرد خانواده در زندان نبوده تأمین معیشت آنها دشوار بوده و اکنون که شوهر در زندان است خانواده بدون امکان تأمین معاش دچار گرفتاری و آسیب شده است. محسنی‌زاده‌ای بیان کرد: مشکلاتی که برای خانواده‌ها در این مسیر برای دیدن فرزندان صورت گرفته، باید در مورد پدر در صورت حضانت فرزند توسط مادر و یا مراجعه به دادگستری برای دریافت مهره تقسیمی وجود دارد نیازمند توجه

رئیس قوه قضاییه مطرح کرد:

فرهنگ و هنر زمینه‌ساز تحول در جامعه است

رئیس مجلس با تأکید بر اینکه بدون توجه به ۲ عرصه یعنی فناوری فرهنگ و هنر و نیز عرصه فناوری هیچ تحولی امکان‌پذیر نیست، گفت: تجارب من در بخش‌های مختلف در ارتباط با فرهنگ و هنر به من نشان داد که با این عرصه می‌توان در جامعه تحول ایجاد کرد. محمدباقر قالیباف ادامه داد: متأسفانه در حال حاضر فاصله زیادی بین هنرمندان و مسئولان وجود دارد و این فاصله به جامعه نیز تعمیم داده می‌شود. در واقع آغاز فواصل موجود در جامعه از نخبگان هنری و مدیریتی نشأت می‌گیرد و آثار آن را در جامعه نیز می‌بینیم. وی با اذعان به اینکه حصص این اشکال را می‌پذیرم که متصراً اصلی ما مدیران هستیم، اظهار کرد: از سوی دیگر خواهش من این است که فعالان عرصه فرهنگ و هنر نیز باید در میان خود کنکاش کنند که آیا آنها در به وجود آمدن این فاصله سهمی دارند یا ندارند.

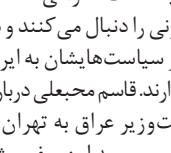
ابلاغ نفوسند ۲۰۳۰

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: هفت مصوبه مهم این شورا که مدت‌ها بر زمین مانده بود، از سوی رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی برای اجرا به دستگاه‌های مربوط ابلاغ شد. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: هفت مصوبه مهم این شورا که مدت‌ها بر زمین مانده بود، از سوی رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی برای اجرا به دستگاه‌های مربوط ابلاغ شد. وی افزود: لغو اجرای سند ۲۰۳۰، بنیاد ایرانشناسی، قانون تشکیل هیئات انما دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی، تاسیس گروه برنامه‌ریزی و توسعه‌های آموزشی و پژوهشی خاص و اصلاح و تکمیل آیین نامه کمیسیون فرهنگی تربیت بدنی و ورزش کشور از جمله مهمترین مصوباتی است که از سوی رئیس‌جمهور به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شد.

غفور وادید، مختص سفرهای هواپی

سفر ایران در بغداد گفت: بر اساس نشست‌های مشترک انجام شده بین نخست‌وزیر عراق و مسئولان کشورمان، فعلاً تنها مسافران ایرانی که از طریق پرواز وارد عراق می‌شوند نیازی به دریافت ووادید نخواهند داشت. ایرج مسجدی در حاشیه سفر نخست‌وزیر عراق به مشهد در خصوص لغو ووادید اظهار داشت: اجرایی شدن این تصمیم مربوط به بعد از آیین اربعین حسینی است. بی‌گزارش ایرنا، وی گفت: فعلاً لغو ووادید برای سفر به عراق محدود به سفرهای هواپی خواهد بود اما ممکن است بعد از مدتی که بحران کرونا مدیریت شد و همه گیری کاهش پیدا کرد، لغو ووادید به سفرهای زمینی نیز تسری یابد.

غرف برای تغییر سیاست‌ها به ایران نیاز دارد

مدیرکل پیشین خاورمیانه وزارت خارجه گفت: عراقی‌ها سیاست متوازنی را دنبال می‌کنند و در این تغییر سیاست‌ها نشان به ایران هم نیاز دارند. قلمس محبعلی درباره سفر نخست‌وزیر عراق به تهران گفت: به نظر می‌رسد این سفر بیشتر دو جنبه باشد، آن هم با توجه به تغییر سیاست‌ها در منطقه و انتخابات آینده که در عراق در پیش است. وی تصریح کرد: تحولاتی در منطقه اتفاق می‌افتد، آن هم در شرایطی که آمریکایی‌ها از منطقه خارج می‌شوند و با حضور فیزیکی آنها کاهش می‌یابد. در واقع به نوعی خلأ قدرت در حال شکل‌گیری است و کشوری مانند فرانسه تلاش می‌کند تا جای ما اکنون می‌بینیم بیانگر این موضوع است که هیچ تغییری نسبت به دولت قبلی در رویکرد آمریکا صورت نگرفته است. تاکنون چندین دور گفت و گو بین ایران و عربستان در بغداد انجام شده است و دولت عراق نقش مهم و موثری در این گفت و گوها داشته است. در خصوص واردات واکسن کرونا به کشور هیچ خط قرمزی نداشته و نداریم. البته همان‌طور که پیش از این نیز گفته‌ام مرجع صلاحت دار قطعی و یگانه تأیید کننده واکسن وارد کشور شود از روز اول بر عهده وزارت بهداشت بوده است و وزارت خارجه از همان روز اول تمام امکانات واردات را برای تحقق این موضوع به کار برده است. دو ماه اخیر به صورت حداکثری تمامی درخواست‌های تأیید شدند و این‌ها از مسیرهای مختلف باعث تسریع واردات واکسن به کشور شده‌اند. برای واردات فایزر و مدرنا محدودیت ندارند.

توافق ایران و آمریکا، امری گریزناپذیر است

تحلیلیگر مسائل بین‌الملل با بیان اینکه دستیابی به توافق بین ایران و آمریکا، امری گریزناپذیر و گریزناپذیر است، گفت: این احتمال وجود دارد که در نهایت یک طرف عقب‌نشینی کرده از خود نشان ندهد و بر این عقیده است که اگر طرفین به تعهدات خود عمل نکنند عجله‌ای برای مذاکره ندارد. این رویکرد را در مسائل فنی نیز می‌توان دید جایی که به‌رغم توافق ایران و آژانس مسئولان مربوطه کشورمان دسترسی به دوربین‌ها و حافظه‌ها را منوط به مسائل دیگر باشند. اما این مساله باعث نشده که غربی‌ها از مذاکرات احیای برجام دست بکشند. آنها هر مساله‌ای را سیاسی قرار می‌دهند که هرچه سریعتر مذاکرات برجامی شکل گرفته و به نتیجه برسد. سفر رافائل گروسی به تهران و توافق با مقامات ایرانی نیز می‌تواند عنصری شتاب‌زا در این عرصه قلمداد شود. چنانکه اخیراً یک طرفین به تعویض دارند، در یک مهر و موم مشترک بین ایران و آژانس بدون دسترسی آژانس به آنها تعویض خواهند شد...

آرمان ملی: سخنگوی وزارت خارجه: برای واردات فایزر و مدرنا محدودیت نداریم

سخنگوی وزارت خارجه: حمایت می‌کنیم. بخشی از این مطالبات ایران از عراق پرداخت شده است و وی بخشی عمده آن باقی مانده است. پیش از این توافق‌های قبلی در مورد این موضوع شده بود که اجرای بخشی از آنها بر روی زمین مانده بود و در این سفر بر اجرای آنها تأکید شد. سفر آقای گروسی به تهران پیش از نشست شورای حکام در چارچوب حل و فصل مسائل فنی مابین بوده است. در این سفر رایزنی‌های خوبی انجام شد. این موضوعات مسائل جدیدی نبوده و نیست و به‌سبب همکاری‌های فنی مابین در حال انجام است و به خاطر اجلاس شورای حکام به صورت فشرده توافق شد که امکان دارد با رعایت فنی بدون اجازه به طرف‌های دیگر که موضوعات سیاسی را وارد روابط ایران و آژانس کند این روابط ادامه پیدا کند. سفر آقای گروسی سفر موقتی بود و قرار است آقای رئیسی سازمان انرژی اتمی برای حضور در کنفرانس عمومی آژانس به وین سفر کند و توافق شد که آقای گروسی نیز سفرهای خود به تهران را به صورت منظم تری انجام دهد و بعد از نشست شورای حکام بار دیگر به تهران خواهد آمد. گفت و گوها و رایزنی‌ها ادامه پیدا کنند. بدون اینکه پروتکل الحاقی که به دلیل مصوبه مجلس اجرای آن متوقف شده دوباره اجرا شود و بدون اینکه آژانس دسترسی به محتوای فیلم‌ها و کارت‌های حافظه باشد، کارت‌های حافظه‌ای می‌تواند به‌کار برده شود و با تعویض دارند. در یک مهر و موم مشترک بین ایران و آژانس بدون دسترسی آژانس به آنها تعویض خواهند شد. با دقت از نزدیک نشست اخیر شورای حکام را پیگیری می‌کنیم. کلیه فعالیت‌های هسته‌ای ایران صلح‌آمیز است. در چارچوب پادمان فعالیت‌های ایران و آژانس ادامه دارد و آژانس از فعالیت‌های هسته‌ای

ادامه صفحه ۷

اتحادیه برای اجرای کامل برجام از سوی همه اعضا کنعانگند و از سرگیری هر چه زودتر مذاکرات وین خبر داده است. این در حالی است که ایران همچنان نسبت به از سرگیری مذاکرات وین واکنشی از خود نشان ندهد و بر این عقیده است که اگر طرفین به تعهدات خود عمل نکنند عجله‌ای برای مذاکره ندارد. این رویکرد را در مسائل فنی نیز می‌توان دید جایی که به‌رغم توافق ایران و آژانس مسئولان مربوطه کشورمان دسترسی به دوربین‌ها و حافظه‌ها را منوط به مسائل دیگر باشند. اما این مساله باعث نشده که غربی‌ها از مذاکرات احیای برجام دست بکشند. آنها هر مساله‌ای را سیاسی قرار می‌دهند که هرچه سریعتر مذاکرات برجامی شکل گرفته و به نتیجه برسد. سفر رافائل گروسی به تهران و توافق با مقامات ایرانی نیز می‌تواند عنصری شتاب‌زا در این عرصه قلمداد شود. چنانکه اخیراً یک طرفین به تعویض دارند، در یک مهر و موم مشترک بین ایران و آژانس بدون دسترسی آژانس به آنها تعویض خواهند شد...

ادامه صفحه ۷